

Uchwała Nr .....
Rady Gminy Rokietnica
z dnia .....2024 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 1465 z późn.zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 424 z późn.zm.)

Rada Gminy Rokietnica uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rokietnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 roku .

Uzasadnienie

do UCHWAŁY NR .....

RADY GMINY ROKIETNICA

z dnia .....2024 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W latach 2021-2024 obowiązywał Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Rokietnica. Uchwalenie zatem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030 jest zasadne.

Projekt przygotowany przez: Centrum Usług Społecznych

Załącznik do Uchwały nr

Rady Gminy Rokietnica

z dnia .....

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata
2025-2030**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
  - 1. Cechy charakterystyczne przemocy
  - 2. Formy i rodzaje przemocy
- II. Podstawy prawne działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej
- III. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Rokietnica
- IV. Cele i zadania programu
- V. Adresaci programu
- VI. Przewidywane efekty
- VII. Źródła finansowania
- VIII. Monitoring i ewaluacja

I WSTĘP

W świetle art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Powyższa definicja przemocy domowej, to efekt zmian w przepisach które weszły w życie w dniu 22 czerwca 2023 r. Zmieniają one terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową.

Nowelizacja rozszerza również dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy, tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, a także zakres podmiotowego zastosowania ustawy. Krąg osób, na które będą oddziaływać jej zmienione przepisy został rozszerzony między innymi: o byłego małżonka,

byłego partnera lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

1. CECHY CHARAKTERYSTYCZNE PRZEMOCY

·intencjonalność- to jest zamierzone działanie lub zaniechanie działania mające na celu sprawowanie kontroli nad ofiarą,

·nierównowaga sił- we wzajemnej relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą i przewagę tę wykorzystuje do osiągnięcia swojego celu, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy, źródłem dysproporcji sił są zazwyczaj wiek, płeć, stan zdrowia oraz różne zależności, np. ekonomiczna czy relacja dziecko –rodzic, owo wykorzystanie siły i władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny jest elementem najbardziej znaczącym w przemocy domowej

·naruszanie praw i dóbr osobistych ofiary - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka takie jak: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku

·przyczyna cierpienia i bólu - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody, co osłabia jej zdolność do samoobrony.

2. FORMY I RODZAJE PRZEMOCY

Wyróżniamy następujące formy i rodzaje przemocy

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- zaniedbanie,
- cyberprzemoc.

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Przejawami przemocy fizycznej są uderzanie, szarpanie, kopanie, policzkowanie, duszenie, wykręcanie rąk, popychanie, rzucanie przedmiotami, przypalanie papierosem, plucie, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie fizyczne i inne.

Przez przemoc psychiczną rozumiemy umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Charakteryzuje się przymusem i groźbą, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, wmawianie choroby psychicznej, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, izolowanie przez kontrolowanie lub zakaz kontaktu z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu, etc.

Przemoc seksualna polega na wymuszaniu nieakceptowanych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej a także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.

Przemoc ekonomiczna rozumiana jest jako wszelkie działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy i przejawia się między innymi poprzez ograniczanie dostępu do pieniędzy lub informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o środki finansowe na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych, wykradanie pieniędzy z budżetu

domowego, niedopuszczanie współpartnera do pracy zarobkowej. Zaniedbanie jest to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych osób najbliższych.

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Bywa określana także jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Niezależnie od określenia, jej celem zawsze jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie. Cyberprzemoc to – podobnie jak przemoc tradycyjna – regularne, podejmowane z premedytacją działanie wobec słabszego, który nie może się bronić.

II Podstawy prawne działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz formularzy „Niebieska Karta”.

III Diagnoza zjawiska przemocy domowej w Gminie Rokietnica.

Ludność Gminy Rokietnica.

Rokietnica jest dynamicznie rozwijającą się gminą z dużym przyrostem liczby mieszkańców w przeciągu ostatnich 18 lat. Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań Gmina Rokietnica znajduje się wśród 10 gmin o największym przyroście ludności rezydującej między rokiem 2011 a 2021 i plasuje się na 6 miejscu w Polsce. Społeczeństwo Gminy Rokietnica jest stosunkowo młode. Największy udział w populacji mają mieszkańcy w wieku 30-44 lat. Za zmiany demograficzne odpowiadają migracje oraz przyrost naturalny.

Stan ludności na dzień 31.12.2023

Ludność ogółem	20560
Kobiety	10486
Mężczyźni	10074

Struktura wg wieku - stan na dzień 31.12.2023

	kobiety	mężczyźni	ogółem
do lat 18	2619	2812	5431
w wieku produkcyjnym	6456	6171	12627
w wieku poprodukcyjnym	1411	1091	2502

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Rokietnica w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli występującej w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Określając zasięg tego zjawiska możemy posłużyć się danymi szacunkowymi, którymi posługuje się Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, dotyczących zjawiska przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. KPCU).

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów uzależnień (dane szacunkowe wg. PARPA)		W Polsce	W mieście 100 tys. mieszk.	W Gminie Rokietnica.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2000 osób	ok. 411 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmażonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 605 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 217 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1028-1439 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	około 543 osób: dorosłych i dzieci

Przyjmując szacunki Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom można zakładać, że w Gminie Rokietnica jest około 543 osób doznających przemocy domowej z problemem alkoholowym. Skala tego zjawiska jest prawdopodobnie większa, ponieważ nie we wszystkich rodzinach w których występuje zjawisko przemocy domowej występuje problem alkoholowy. Obraz zjawiska występowania przemocy domowej ulega także zmianie z powodu wzrastającej liczby mieszkańców Gminy Rokietnica związanej z procesami migracyjnymi. Służby zajmujące się rozwiązywaniem problemów przemocy domowej zauważają, że w dużym odsetku rodzin które przeprowadzają się na teren Gminy Rokietnica występował już wcześniej problem przemocy domowej.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej i grupy diagnostyczno – pomocowe

Działania interwencyjne w rodzinach doznających przemocy domowej prowadzone są w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty”

Rok	2021	2022	2023
Liczba nowych NK	26	26	30
Liczba NK w rodzinie z problemem alkoholowym	6	5	9
Liczba rodzin objęta procedurą NK	57	33	48

Z powyższych danych wynika, że w roku 2021 procedura „Niebieskie Karty” była prowadzona w 57 rodzinach, w 2022 roku w 33 rodzinach, natomiast w 2023 roku - 48 rodzin.

IV Cele i zadania programu

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030 jest: „**Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej w gminie Rokietnica**”.

Cel nadrzędny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach celów zadań.

Cele szczegółowe, zadania i działania programu

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

1 Cel szczegółowy: Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
1. Upowszechnianie informacji na temat przemocy domowej	CUS, GKRPA	Liczba kampanii, liczba artykułów rozprowadzonych ulotek, przeprowadzonych konferencji i warsztatów	Cały okres realizacji wg zapotrzebowania.
2 Realizacja programów profilaktycznych i warsztatów dotyczących zjawiska przemocy	CUS, placówki oświatowe	Liczba programów, liczba warsztatów, liczba osób, w tym dzieci i młodzieży objętych programami	Cały okres realizacji wg zapotrzebowania.
3 Podnoszenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	CUS, GKRPA, placówki oświatowe, policja	Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji, liczba osób uczestniczących w szkoleniach	Cały okres realizacji wg zapotrzebowania.

2 Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
1 Podejmowanie interwencji w środowisku osoby doznającej przemocy domowej	CUS, policja, grupy diagnostyczno - pomocowe	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	Cały okres realizacji
2 Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do specjalistycznego poradnictwa	CUS, GKRPA	Liczba i rodzaj udzielonych porad	Cały okres realizacji.
3 Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia	CUS, PCPR	Liczba osób którym udzielono wsparcia	Cały okres realizacji
4 Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej	Policja	Liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania	Cały okres realizacji

3 Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.			
Zadanie	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji	Termin realizacji
1 Kierowanie sprawców przemocy domowej do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz programach psychologiczno – terapeutycznych	CUS, zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno - pomocowe	Liczba wydanych skierowań	Cały okres realizacji
2 Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych	CUS, grupy diagnostyczno - pomocowe	Liczba sprawców uczestniczących w programach	Cały okres realizacji

V ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Rokietnica, w szczególności:

- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy,
- osoby stosujące przemoc domowej.

VI PRZEWIDYWANE EFEKTY

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030 planuje się osiągnąć

następujące efekty:

- podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przemocy domowej,
- stworzenie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Rokietnica,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy domowej,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz osób tę przemoc stosujących,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy domowej, jak i dla osób stosujących przemoc,
- zacieśnianie współpracy z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

VII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Działania zaplanowane do realizacji w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030 będą finansowane przede wszystkim z budżetu samorządu gminnego w zakresie działań realizowanych przez jednostki organizacyjne, głównie Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy oraz placówki oświatowe w ramach swoich statutowych zadań. Środki na realizację zadań będą pochodzić również z budżetu państwa.

VIII MONITORING I EWALUACJA

Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Rokietnica na lata 2025-2030 będzie opierał się przede

wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Niezbędne dane będą uzyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Centrum Usług Społecznych w Rokietnicy.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- udoskonalanie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy
- informacja o efektach wdrażania Programu oraz uzyskanie odpowiedzi na pytania związane z jego realizacją,
- pogłębienie odpowiedzialności za wdrażanie Programu wśród wszystkich zainteresowanych jego funkcjonowaniem i efektami.